

Perspektiv på föräldrainflytande

Vad innebär föräldrainflytande egentligen och hur finner vi former för att föräldrar från olika samhällsbakgrund och kultur ska kunna föra fram sina åsikter, samtidigt som vi står fast vid våra målsättningar och vår lärarprofession?

Dessa frågeställningar lyfts i antologin *Föräldrar, förskola och skola – om mångfald, makt och möjligheter*.

Boken är skriven av totalt 15 författare med olika bakgrund. Redaktörer är Anne Harju, fil.dr i socialt arbete och prefekt på Malmö högskola samt Ingegerd Tallberg Broman, psykolog och professor i pedagogik vid samma institution. Övriga författare är Jutta Balldin, Pär Bokström, Laid Bouakaz, Marianne Enö, Fanny Jonsdottir, Caroline Ljungberg, Ann-Marie Markström, Eva Nyberg, Lotta Nyrén, Mats Olsson, Anna Sandell, Anna Sarkadi samt Ann-Christine Vallberg Roth. Boken består av 13 kapitel där författarna beskriver egen och andras forskning om inskolning, utvecklingssamtal, föräldrasamverkan, med mera.

Vi får läsa om förändringen som skett när det gäller samverkan mellan hem och skola ur olika synvinklar från föräldrar, pedagoger, studenter och forskare. Jag tycker det är bra att jag som läsare får ett brett perspektiv på det jag läser och att det skildras från olika håll.

Historiskt sett har föräldrar haft väldigt lite att säga till om i förskolan och skolans värld men genom förändringar i skolans styrdokument och genom en öppen debatt i samhället så har föräldrar nu lagstadgad rätt till inflytande och delaktighet i barnens förskola och skola. I skollagen framgår tydligt föräldrars förstärkta rättigheter när det gäller inflytandet över barnet/eleven utbildning men även när det gäller valfriheten av skolor vilket lyfts fram i boken.

Hur kan då föräldrarna göras delaktiga i

förskolan och skolans verksamhet?

Vanligen uttrycker de sina synpunkter på verksamheten genom den vardagliga kontakten med lärare i förskola och skola men också genom till exempel olika sorters enkäter.

Skulle de inte vara nöjda med verksamheten kan de också anmäla upplevda missförhållanden till Skolinspektionen. Den typen av anmälningar har ökat på senare tid och handlar då främst om "kränkande särbehandling", om barn och elever som upplever sig blivit kränkta av andra elever eller av personal i förskola/skola.

I ett kapitel beskriver lärare i förskola och skola sina upplevelser när det gäller föräldrarnas ökade delaktighet och inflytande. De tycker det är positivt att föräldrarna har ett ökat engagemang och ansvar men beskriver också att det kan leda till ett större ifrågasättande av verksamheten och av lärarna.

Vidare beskrivs att det är viktigt att lärarna är inlyssnande och tar till sig föräldrarnas åsikter och funderingar, men samtidigt kan hävda förskolans och skolans målsättning och den egna lärarprofessionen.

För att det ska kunna ske en väl fungerande samverkan så krävs också en god introduktion av verksamheten. Man behöver också föra fortlöpande samtal kring verksamheten och diskutera barnens utveckling och välmående på ett bra och givande sätt i utvecklingssamtalet.

I ett kapitel beskriver Mats Olsson studenters föreställningar om föräldrars förväntningar på inskolningen. Han beskriver ett projekt som hade till syfte att utveckla studenternas kunskaper kring föräldrars första möte med förskolan. Det som jag tyckte var intressant att läsa var att studenterna betonade trygghetens betydelse för barnen under inskolningen men det var ingen som återgav några förväntningar på föräldrar-

nas inflytande över verksamheten. Där emot återkom synen på föräldern som krävande konsument av samhällsservice vid ett flertal tillfällen. Författaren, som är lärarutbildare, menar att om man ska kunna vidareutveckla studenternas förhållningssätt måste man först synliggöra deras tankar och lyfta dem till en medveten nivå. Det fick mig att börja fundera på hur viktigt förhållningssättet är gentemot föräldrar i förskola/skola är. Vilken viktig roll vi har som lärare i mötet med våra föräldrar. Hur viktigt det är att tydliggöra förskolan och skolans roll i samhället. Vi behöver tänka på att för en del människor är förskola/skola det första mötet med det svenska samhället.

Jag tycker att boken lyfter mycket bra och intressanta tankar kring hur vi arbetar med föräldrainflytande och samverkansformer i förskola och skola. I slutet av varje kapitel finns det också diskussionsfrågor som man kan använda tillsammans i arbetslaget på olika sätt vilket jag tycker är bra. Jag tycker att du som läsare kan välja ut de kapitel av boken som du vill djupdyka i, även om man först behöver läsa hela boken för att få helheten.

Det är en bok att rekommendera för lärarstudier, lärare i samtliga skolformer och även till föräldrar som har sina barn i förskolan eller skolans verksamhet.

Malin Jönsson

Föräldrar, förskola och skola – om mångfald, makt och möjligheter

Red. Anne Harju och Ingegerd Tallberg Broman
Studentlitteratur

4720

... följer oss på Facebook.

www.facebook.com/forskolan

Vilket engagemang – all respons vi får, glada tillrop, hjälp när vi fastnat, goda idéer och tips. Kom med du också!